

راه حل های سطحی برای مشکلات جدی

سهمیه بندی بنزین با کارت ملی؛ راه حلی کوتاه مدت یا عاملی برای گسترش قاچاق؟ #۴۷؛ بحران قاچاق بدون حل ریشه ای مشکلات پابرجا می ماند!

طرح جمع آوری کارت های سوخت و اختصاص سهمیه بنزین به کارت ملی افراد بار دیگر به موضوعی جدی تبدیل شده است. در همین زمینه فرزین سوادکوهی، کارشناس انرژی، عنوان کرد: اگر به هر کارت ملی یک سهمیه اختصاص داده شود، دردی از ماجرای ناترازی سوخت برطرف نمی شود. اصلی ترین بخش های ماجرا را رها کرده اند و فکر می کنند که با این کارها می توانند جلوی قاچاق را بگیرند.

به گزارش گروه اقتصاد - پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت، بحران بنزین در کشور، مقامات را به اتخاذ راهکارهای گوناگونی وا داشته است. طرح اختصاص سهمیه بنزین به افراد، یکی از طرح هایی است که به ظاهر برای جلوگیری از قاچاق بنزین و کاهش ناترازی در دست انجام است.

این موضوع تاکنون بارها از سوی نمایندگان مجلس و مسئولان دولت مطرح شده، اما به نظر می رسد که برنامه دولت و مجلس برای اجرای این طرح در سال ۱۴۰۴ جدی تر از همیشه است.

تاجایی که ۱۴ آذرماه، شهرام دبیری، معاون پارلمانی رئیس جمهوری، پس از جلسه هیأت دولت در جمع خبرنگاران عنوان کرد که دولت دنبال این است که سهمیه بنزین با کد ملی توزیع شود. سال آینده کارت سوخت ها جمع می شود و این اتفاق کمک می کند که جلوی بخش قابل توجهی از قاچاق گرفته شود.

البته مالک شریعتی، نماینده مجلس، روز ۲۱ آذرماه سال جاری در یک گفت و گوی تلویزیونی عنوان کرد: مصوبه حذف کارت سوخت و اختصاص سهمیه بنزین به کارت بانکی صاحب خودرو برای بودجه سال آینده تصویب شده و این اقدام با تمام کارت های بانکی به نام صاحب خودرو امکان پذیر است.

شریعتی با انتشار پستی در شبکه های اجتماعی اعلام کرده است که با این روش، علاوه بر تسهیل فرایند سوخت گیری برای مردم، فرار کارت سوخت به مرزهای کشور برای قاچاق منتفی و حجم زیادی از قاچاق بنزین حذف خواهد شد.

مشخص نیست که سرانجام پس از جمع آوری کارت های سوخت قرار است سهمیه بنزین به کد ملی اختصاص داده شود یا کارت بانکی صاحب خودرو! اما به هر حال به نظر می رسد که جمع آوری کارت سوخت برای سال آینده قطعی است. با این حال، باید پرسید آیا جمع آوری کارت سوخت جلوی قاچاق را می گیرد؟

اختصاص سهمیه بنزین به کد ملی ممکن است به مسئله قاچاق دامن بزند!

در مورد اثرات اجرای این طرح، فرزین سوادکوهی، کارشناس انرژی، در گفت و گو با تجارت نیوز عنوان کرد: طرح اختصاص سهمیه بنزین به کد ملی، جلوی قاچاق را نمی گیرد. چه بسا ممکن است به مسئله قاچاق دامن بزند. یعنی در واقع با این کار، کانال هایی باز می شود که شرایط سواستفاده از سهمیه سوخت بازتر و شرایط مهیاتر شود و این بار قاچاق از طریق کارت بانکی انجام شود.

به گفته او، تمامی این ها، روش ها یا راهکارهایی برای تسکین موقت شرایط ناترازی در حوزه سوخت است. یعنی این ها مسکن های مقطعی هستند که شاید در شروع اجرای طرح، تاثیرات نسبی بر ماجرای قاچاق بگذارد ولی تجربه ثابت کرده است که همواره راه هایی پیدا می شود که روند سابق به شکل فزاینده تر ادامه پیدا کند.

باید شرایط اقتصادی به عنوان علت مشکل درست شود سوادکوهی در مورد علل به وجود آمدن قاچاق در کشور عنوان کرد: دولت با راهکارهای کوتاه مدت از پس این ماجرا بر نمی آید. دولت باید به فکر روش های علمی تر و کارا تر باشد و از متخصصان و کارشناسان دعوت کند و شرایط را به گونه ای مهیا کند که به لحاظ اقتصادی، معیشت مردم و کسانی که به هر دلیلی شاید در بخش های خردتر به مسئله قاچاق سوخت روی می آورند، بهبود پیدا کند و این راه ها برای مردم در اولویت های آخر قرار بگیرد.

وی افزود: وقتی شرایط اقتصادی مناسبی وجود نداشته باشد، طیف وسیعی از مردم ممکن است به راه های غیرتولیدی و یک جور اقتصاد دلال مآبانه و واسطه محور کشیده شوند. این نوع اقتصاد همیشه ضربه زننده و مشکل ساز بوده است. حال اگر به هر کارت ملی یک سهمیه اختصاص داده شود، دردی از ماجرای ناترازی سوخت برطرف نمی شود. اصلی ترین بخش های ماجرا را رها کرده اند و فکر می کنند که با این کارها می توانند جلوی قاچاق را بگیرند.

قاچاق سوخت یک فرآیند فکر شده است

این کارشناس انرژی در مورد مبادی قاچاق تشریح کرد: قاچاق سوخت کاملاً یک فرآیند فکر شده است و عده زیادی در آن نقش و سهم دارند. این قاچاق از مبادی کاملاً رسمی شروع می شود و به دست مشتری مربوطه می رسد. با عقل جور در نمی آید که روزی ۲۰ میلیون لیتر سوخت قاچاق عنوان شده توسط مسئولان، فقط توسط به سری افراد خاص انجام شود. به اعتقاد من جریاناتی در این کار دست دارند.

سوادکوهی متذکر شد: این نتیجه یک اقتصاد انحصاری است که در طول دهه‌های گذشته توسط دولت اعمال شده و متأسفانه به این مسئله دامن زده است.

او در مورد پیشینه این طرح بیان کرد: به نظر می‌رسد که بخش‌های زیادی از طرح مطرح‌شده، مشابه همان طرحی است که در جزیره کیش اجرا شده بود. اما شرایط جزیره کیش به عنوان منطقه آزاد و تردد خودروهای مختلف در آن، با دیگر مناطق کشور یکی نیست. باید بررسی شود که آیا شرایط جزیره کیش با شرایط دیگر مناطق کشور، که خودروهای بیشتری در آن تردد می‌کنند، همخوانی دارد یا نه؟

وی در نهایت خاطرنشان کرد: آیا تجربیاتی که در جزیره کیش به دست آمده، در سایر نقاط کشور هم قابل استفاده است یا نه؟ اگر آن طرح سودی برای دولت داشته، آیا این سود در دیگر مناطق هم به دست خواهد آمد؟ به اعتقاد من این روش‌ها دردی از ماجرای ناترازی تولید و مصرف دوا نخواهد کرد.